

SVIMLENDE SUMMER I DET MODERNE

KINA

▼ AF LISE WESTPHAL · FOTO SCANPIX

viceydelser – lige fra gode tilbud fra tandlægen til forsikring – er inde i en rivende udvikling. Andre laver penge i alt fra informationsteknologi til reservedele og hundemad, mens etableringen af kommercielle tv-kanaler og magasiner har skabt nye mediemoguler.

Mange af de nyrige i Kina er unge mennesker – seks af repræsentanterne på Forbes top 15-liste var således i 30'erne. Og helt i toppen af listen ligger 33-årige Ding Lei, som kontrollerer en Internet serviceudbyder kaldet NetEase og vurderes at være god for 5,6 mia. kr. – til trods for at selskabets aktier for nylig undergik et drastisk fald.

En kinesisk bank har vurderet, at 2,3 millioner indbyggere har individuelle eller familieværdier på mere end 500.000 yuan (368.000 kr.) – en kæmpe formue i et land, hvor den gennemsnitlige lønindkomst sidste år var på 2.622 yuan (1.918 kr.), og hvorfra det rapporteres, at 29 millioner mennesker lever i dyb fattigdom for mindre end 542 kr. om året.

For de rige og for den stadig større middelklasse fører den voksende rigdom til et ekstremt forbrug – i stærk kontrast til den grå fortid, hvor kommunismen havde stor betydning. Generelt har de nyrige i Kina intet imod at skilte med deres rigdom – tværtimod. Der bygges luksuriøse lejlighedskomplekser specielt til de rige. Sidste år var Kina det største marked for BMW's top rangerede serie 7, og det forudses, at landet i 2014 vil have mere end 600 private jetfly.

VERDENS ØJNE HVILER PÅ KINA

Det store gab mellem rige og fattige udgør imidlertid et stort faremoment. Modstand og mishag blandt de mennesker, der ikke har eller får del i den voksende rigdom, kan koge over, hvornår det skal være. Og der har ifølge The Sunday Times magazine også allerede været en række demonstrationer og voldelige protester fra landmænd og industriarbejdere.

Derfor er landets nye ledelse med præsident Hu Jintao og premierminister Wen Jiabao også ivrige efter at sikre, at det aktuelle, økonomiske boom ikke får en hård landing, men det er heller ikke uden risici at forsøge at dæmpe økonomien. En underminering af ejendomsmarkedet i Shanghai og Beijing kan eksempelvis fremprovokere et fatalt krak inden for ejendomsformidling.

Spørgsmålet er derfor – skriver The Sunday Times magazine – om Kina formår at skabe et mere retfærdigt samfund og samtidig fastholde den økonomiske vækst. Det vil være et key issue – ikke kun for Kina, men for hele verden. ●

Mao Tse-Tung burde vende sig i sin grav. Mens Kinas økonomi boomer, puffer landets nyrige på cigarer og flyver i privatfly. Et gigantisk ejendomsboom – især i Beijing og Shanghai – har skabt frygt for et kommende økonomisk kollaps.

Af et kommunistisk styret land at være har Kina et meget stort antal rige kapitalister. Mange af dem har banet vejen fra »pjalter til rober« for dem selv gennem beskæftigelse i den teknologiske branche, andre har tjent deres penge gennem ejendomsudvikling og -investering. Nogle af dem var engang med i Maos Røde Garde, eller også led de under Kulturrevolutionen i 1960'erne. Andre igen er børn af kommunistiske embedsmænd eller efterkommere af prominente familier fra den tidligere republikanske æra.

Sammen er de involveret i en gigantisk transformation af verdens mest folkerige nation, siden den indledte marchen mod det frie marked i 1980'erne. Udviklingen bekræftes af »Forbes Magazine« som i år udvidede sin årlige

liste over Kinas rigeste mennesker fra 100 til 400. Og kvalifikationsgrænsen er hoppet fra 34 mio. kr., da listen blev indført i 1999, til 560 mio. kr. i 2004. Deng Xiaoping – patriarken, der satte Kina på sin nye økonomiske kurs – har udtalt ordene »Det er vidunderligt at blive rig«, et motto, der er blevet en ledende stjerne for »the go-getters«.

Et gigantisk ejendomsboom har desuden produceret en skov af tårne med lejligheder i de store byer – så stor, at pessimisterne frygter, at ballonen er på vej til at sprænges og dermed underminerer landets vækst i løbet af få år.

STORE BMW'ER OG PRIVATE JETFLY

Produktion af varer er fortsat fundamentet for den kinesiske økonomi, men området for ser-